

“Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen” (*1 Mos 1:5*)

Dejta Gud i äktenskapet

Göran Fäldt

Gift diakon

Katolska Utskottet för Äktenskap och Familj

Tillfredsställelsen

Jag tror personligen att det lyckliga äktenskapet mellan kristna är en slags *tillfredsställelse med livet i dess helhet*. I ett lyckligt liv önskar man inget annat än att det får fortsätta med de just gåvor man tagit emot och på samma sätt med de gåvor man själv får ge. Den största källan till tillfredsställelse är att man har varandra och litar på att man har varandra för hela framtiden. När kristna inser att det är Gud som följt dem med faderlig kärlek från den allra första början och gjort vägarna raka fram till ett förbund i ömsesidig och trogen tillgivenhet, tror de än mer på Gud. Livet har blivit ett möte med Gud som de själva inte planerade men som överraskade dem och förklarade livet för dem. Det finns ingenting i denna värld som kan ersätta eller överträffa denna fasta tro på Guds egen närvaro i deras liv.

En man och hans hustru och en hustru och hennes man gör klokt i att se familjen som målet för all deras omsorg och planering. Arbete, gemensam ekonomi, gemensamt ansvar skall tjäna denna gemenskap och inte tvärtom, så att familjelivet bara blir medlet att lyckas med arbetet och professionen. Familjen är i själva verket i sig själv uppgiften och dess fortlevnad belöningen.

När makarna tillsammans planerar sina barn och lever i överensstämmelse med de lagar för det sexuella samlivet som Gud nedlagt i sitt skapelseverk, talar de om de väsentliga frågorna som berör dem båda i samma grad som människor. När de talar om sin förening i kärleken märker de genast att de deltar i denna kärlek både med sin själ och sin kropp. Tron på Gud uppenbarar för dem att de blivit ”ett kött” (*1 Mos 2: 24*) genom Hans vilja som sammanfogat dem. Det är inledningen till den verkliga äktenskapliga kommunikationen, ett själarnas och kropparnas intima samtal, hjärta till hjärta, du och jag, jag och du, olika men förenade, självständiga

och samstämmiga. Ingenting kan längre skilja dem åt eftersom ”kärleken är starkare än döden”.

Han tar hennes hand och ser på den. Hon tar hans hand och smeker den. I hennes ögon ser han äntligen sig själv, i hans ögon ser hon till slut vem hon är, och varför hon lever. Kyssen är hela kroppens kyss, kroppen blir kyss, själen inbjuder sin älskade och överlåter sig till den utvalde. Kroppen och själen hos mannen och hos kvinnan har dejtat den helige Ande, som är Kärlekens person.

Värdigheten

”Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara de andras slav (Matt 20: 26- 27), säger Kristus, när han undervisar sina apostlar om tjänandets värdighet. I förhållandet mellan kristna och mellan kristna makar är ingen slav, men båda tjänar. Mannen skall vara kvinnans borg och försvar, familjens motor, kvinnan skall vara hemmets hjärta och mannens hjälp. Men det ömsesidiga äktenskapet erkänner inte vattentäta skott mellan mannen och kvinnan. Gränsområdena är naturliga.

Barnen och hemmet är mannens och kvinnans arbetsgivare. Lön får de efter förtjänst. Den ene underordnar sig den andre liksom den andre underordnar sig den ene. Värdigheten köps inte, säljs inte, förhandlas inte. Värdigheten liknar alla växters rötter, makarnas fruktsamhet liknar alla växters blomning och frukt. Roten säger inte till frukten, ’jag är viktigare än du’. Frukten säger inte till roten, ’du har ingen skönhet och gömmer dig’.

Stormarna

Mannen: 'Jag får aldrig roa mig på egen hand.'

Biktfadern: 'Visa henne alltid mer uppskattning så behöver du inte roa dig på egen hand'.

Hustrun: 'Jag attraherar honom inte längre'.

Biktfadern: 'Utan dig insjuknar familjen. Låt ditt hjärta slå i det fördolda med oförminskad kärlek, så kommer han tillbaka till dig och ser på dig med samma blick som förr'.

Barnet: 'Min storasyster slår mig och jag hämnas på henne'.

Biktfadern: 'Hon förstår inte vad hon gör. Be till Gud för henne i stället för att hämnas.'

De som tror på Gud möter honom i de svåraste stunderna. Gud försonar hjärtat och sätter fart på blodomloppet. Om de som tror klagar, stelnar blodet, om de överskrider sina rättigheter, bär de öppna sår. Blir de bara arga, inflammeras såren. Visheten säger: 'Lägg kärlekens förband och vänta på läkedom'.

Intelligensen

De som tror på Gud samverkar med naturens lagar med *sitt samvetes hjälp*. Gud klagar inte på sin egen avbild, men samvetet klagar på sig själv, med rätt eller orätt, eller revolterar, med rätt eller orätt. Vem kan överträffa den rena intelligensen, som bara kan finnas hos Gud? Allt levande har fått sin intelligens av Guds intelligens. Den

långbenta hönan som trivs på vulkanisk mark ruvar inte sina ägg. Hon låter det värpta ägget ligga på den varma askan och lämnar det där. Henne avkomma kläcks och reser sig och springer och äter. Så underbar är den intelligens Gud nedlägger i sina skapade varelser. Men den som tvekar inför tron säger: ”Var det inte den biologiska *slumpen* som resulterade i detta artens beteendemönster?”

Allt levande klarar sig med den själ det har och den intelligens som getts dem. De som tror på Gud kan aldrig förneka att minsta kryp på denna jord har sin själ. Allt har av Gud fått sin inneboende drivkraft. Bara människan måste skilja på gott och ont och får använda sin intelligens och sitt samvete. Hon måste som enda varelse i hela Skapelsen ”ruva” på sina beslut.

De som älskar varandra, och är trogna, ”ruvar”, som genom ett särskilt underverk, på sina beslut till handlingar. Gud svarar på detta ruvande som ett eko, ’gör det’, ’gör det inte’.

”Vill vi ha fler barn nu? Vill vi vänta och finna andra uttryck för kärleken? Du är så klok, min älskade! Du ser min önskan, jag känner din. Låt oss förbereda oss tillsammans – med Guds hjälp”.

Sorgen

Den som lever i äktenskapet med Gud vid sin sida tar tacksamt emot varje ny dag med den älskade. Samtidigt vet båda att Gud i sin vishet kan kalla en av de två till sig just någon av dessa dagar. De som älskar talar utan rädsla om den tiden som måste komma, så att gåvan verkligen framstår som det enastående privilegium det är. Att få vara människa tillsammans med en annan! Nu, här och i dag har vi äktenskapet. I morgon kan det vara över – för alltid.

Han ville säga:

Varför lämnade du mig åt mig själv så tidigt i livet? Jag liknar inget annat än en urkramad apelsin, bara lite doft och lite smak på insidan av de ännu fuktiga skalen. Jag är som ett träd som klyfts uppifrån och ner av blixten. Du är inte här längre. Bara roten finns kvar som den var. Jag klagar och beklagar mig. Det värsta är att jag tycker synd om mig själv. Det är verkligen förskräckligt! Men nu tackar jag ändå Gud för att Han låtit mig se hur självisk jag varit och hur bekvämt jag gjorde det för mig – med din hjälp. Just detta med bekvämligheten, som jag inte kunde avstå från, är egentligen min sorg. För hur kan jag sörja över dig som nu nått det yttersta målet, den salighet som jag, som din man, aldrig skulle kunna ge dig. Den jordiska lyckan var vår, den eviga Guds!

Det är först nu jag ser allt du gjorde för mig – utan att vänta dig tack. Jag ser hur stor din kärlek var och att du hela tiden var så förenad med Gud. Det var alltså i själva verket nödvändigt att du skulle lämna mig, så att jag kunde förstå din kärlek. Nu fyller den mig på ett nytt sätt, precis som du ville. Du ville att jag skulle känna mig älskad!

Det var inte du som lämnade mig, utan Gud som kallade dig till sig. Han har mer rätt till dig än jag. Men eftersom Han är Gud är jag inte svartsjuk på Hans kärlek. Nu får jag göra rätt för mig här på jorden. Gud har lagt en ny stärkande frukt i mina händer för mitt dagliga behov, så att jag inte har något att klaga över. Min kraft skall minnas dig, min bön skall vara en enda lång tacksägelse. Jag skall fortsätta att vara enbart din! Ett andra äktenskap vill jag inte! Jag får ha det, men jag vill inte.

Hon ville säga:

Vem skall jag nu vänta på, när du inte längre är här? Det var alltid dig jag väntade på, alltid dig jag tänkte på. När skulle du komma, när måste du iväg igen? Hela mitt liv med dig, längtade jag. Med dig var jag lugn, hos dig försvann till och med min leda, den som förföljt mig sedan unga år.

Vad väntar mig nu i stället? Vad skall jag göra med all denna tid? Nu är det meningslöst att ha tid. Jag upptäckte förr om nätterna att du ofta svettades, din andhämtning var förändrad. Du erkände aldrig att något kunde vara fel med dig, och till slut drog jag mig för att visa dig min oro. Så skedde det som jag fruktade. Jag såg början till slutet. Vem skall jag nu vara uppmärksam på, vem mana att gå till doktorn? Jag lärde mig små knep för att locka dig att arbeta mindre. Jag tror jag skulle kunna bli en bra äktenskapsrådgivare tack vare alla dessa år av erfarenhet med dig som min man. Men det ger mig ingen glädje att tänka på rådgivning till andra än dig.

Det var så svårt att komma innanför ditt skyddspansar i början. Jag visste att du hade starka känslor, men du bekämpade dem framgångsrikt. Älskade du mig verkligen? Behövde du mig egentligen? Men det gjorde du. Min lycka var att finnas till för dig och ge dig hela min kärlek. ”Mina kära”, skrev Johannes i sitt första brev, ”om Gud har älskat oss så, måste också vi älska varandra”. Dessa ord var min ledstjärna. Min sorg nu är att inte ha fått mer tid för denna kärlek, att få ge dig allt, min älskade. Det är min sorg, min verkliga sorg, den enda.

I dig, Guds moder Maria, har jag nu en syster. Ditt kors har blivit mitt kors. Enda skillnaden är att jag har en grav att besöka, men inte du. Du är en moder för alla som tror på Gud. Jag är också moder, moder till min älskades barn. Jag kan bara hoppas att de också skall tro på Gud. Det är förstås dem jag skall ägna all min uppmärksamhet. Så har du då inte, min Gud, förvägrat mig kärleken till andra. Du tog honom ifrån mig för att jag skulle finna de andra på nytt och vänta på dem. Nu väntar jag gärna på dem. När skall de komma, när skall de iväg? ”Om Gud har älskat oss så, måste också vi älska varandra”. O, min Gud, och mitt allt! Hela tiden har du varit med mig och du är kvar hos mig. Du skall aldrig lämna mig.

Bröllopsmysteriet i himlen

De som vandrar äktenskapets väg är så upptagna med sin inbördes kärlek att det tar lång tid för dem att se sitt äktenskap som en spegelbild av den heliga Treenighetens inbördes kärlek. Men den tiden kommer, då denna tro på Guds egen relation av kärlek uppenbarar det mänskliga äktenskapets sakramentala karaktär. Om människan nämligen är skapad i likhet med Gud och efter hans avbild, måste hon följaktligen vara inbjuden till den kärlek som evigt varar mellan Fadern, Sonen och den Helige Ande. Treenigheten är det mänskliga äktenskapets himmelska urbild.

Människa, varför skulle du missunna Gud en sådan kärlek och en sådan lycka som du själv får erfara med din älskade? Gud missunnar dig ju inte sin kärlek. Han inbjuder dig ju till sin egen bröllopsfest!

Den helige Ande är min äktenskapliga mentor

En dag hade den helige Ande en lektion med mig om de äktenskapliga kyssarna. ”*Kyssar vill jag dricka ur hans mun!*” är den Helige Andes ord i Höga visan (1:1), det var den första delen av lektionen.

Kyssar, milda som honung

Kyssar, blyga som knoppande blom

Kyssar, rodnande som persikor

Kyssar, brinnande som eld

Kyssar, som utbrunnen aska
Kyssar, som häpnadsväckande syner,
Kyssar, som längtar
Kyssar, som stänger
Kyssar, som öppnar
Kyssar, som sårar
Kyssar, som kränker,
De tillåtna kyssarna,
De förbjudna kyssarna,
Kyssar, kyssar, kyssar i den sanna kärlekens grammatik,
är kyssar, som skall fullkomna de heliga i äktenskapet,
öva dem därför, öva dem, öva dem!

Så uppfattade jag den Helige Andes 'lektion'! Den Helige Ande är en mycket kunnig *Lärare* för alla som lever i äktenskapets sakrament. I det kristna äktenskapet är det tron och kärleken till Gud som heliggör allt som hör äktenskapet till. Makarna håller trons ljus levande och klart genom sin särskilda kallelse till trohet och fruktbarhet. Vid saligförklaringen den 21 oktober 2001 av makarna Maria (+1965) och Luigi (+1951) Beltrame Quattrocchi, citerade påven Johannes Paulus II några rader ur ett brev från Maria om deras barn i äktenskapet: "Vi uppfostrade dem i tron, så att de skulle kunna lära känna Gud och älska Gud". Och påven tillade, när han vände sig till tre av makarnas barn som var närvarande vid saligförklaringen: "Men era föräldrar gav också trons brinnande lampa till sina vänner,

bekanta och kollegor... och nu ger de från himlen denna lampa till hela Kyrkan”.

Så visar Kyrkan på uppdrag av sitt Huvud, Kristus, att de gifta kristna genom sitt ansvarsfulla uppdrag har en viktig missionerande roll i evangeliets tjänst. De har ett dagligt möte med Gud som ger deras liv meningsfullhet och skönhet.

Äktenskapets ökenvandring – hur kan man undvika depressioner i äktenskapet?

Det är ett misstag att tro att problem i äktenskapet i huvudsak beror på stressfaktorer och sexuella problem. Det egentliga problemet är de andliga lasterna, frestelserna till synd genom *kardinalsynderna*, alltså sådana mänskliga svagheter som alla människor kan känna till och identifiera. Det är just när man fått grepp om dem och ”känner dem vid namn”, som man som troende kristen kan koncentrera sig på botemedlen, de andliga krafterna, *kardinaldygderna*, och börja sitt andliga ’upprensningsarbete’. Man tar itu med dessa avgörande frågor genom bönen, läsning av Skriften och bikten.

För att börja med kardinalsynderna kan man uppställa en lista av de vanligast förekommande kardinalsynderna. Man definierar kardinalsynder som benägenheter, inklinationer, som i sin förlängning kan ge upphov till verklig synd, det vill säga handlingar som samvetet förbjuder, men som man ändå utför.

Högmodet

Frosseriet

Lusten

Girigheten

Vreden

Sorgsenheten

Ledan (*acedia*)

Högfärden

Av dessa kan vi se närmare på *ledan*, som är den kardinalsynd som man kanske minst förstår sig på och inte tar på allvar, eftersom den bara tycks skada en själ och inte andra. Ett annat ord för leda är *en allmän olust till allting*, till och med bönelivet, den moraliska rättrådigheten eller sakramenten. Men att det inte skadar själslivet att bara stå ut med sin leda och låta tiden gå är egentligen inte ens sant, eftersom den som lider av leda har svårt att uppväcka äkta och positiva känslor för sina medmänniskor och inte tycker att några ansträngningar lönar sig.

Det leder till ett farligt tillstånd av likgiltighet och försummelse av goda gärningar. Ledan föder andra laster som dåligt humör, ängslighet, dagdrömmande, lättja och sysslolöshet. När man upptäckt dessa psykiska tillstånd i sin själ, måste man inse att det är av största vikt att råda bot på dem och utrota dem ur sitt själsliv. Man kan bara lyckas genom att ha en fast föresats, det vill säga att man inte tänker ge sig utan vill nå fram till ett positivt resultat. Man måste be den Helige Ande att fördriva det onda med det goda som är den gudomliga nåden. Nåden ges efter bön och genom kontakt med den Heliga Skrift. I bikten kan man alltid anklaga sig själv för att ha förstått vad man måste arbeta på men ändå inte velat gripa sig an problemet utan helst undvika det eller skjuta upp sina ansträngningar.

I en bön visar den heliga Katarina av Siena hur allvarligt hon såg på *acedia*: ”Ta bort all vår *egenkärlek och slöhet*, så att vi på rätt sätt kan göra Guds vilja, den som vi är kallade till för vår

frälsnings skull och för alla andras i förening med denna Kyrka, där vi finner vår själs hälsa och välfärd”.

Personligen tycker jag att ledan är den kardinalsynd man först ska ta på allvar, eftersom den är svårare att upptäcka än de andra som är objektivt lätta att identifiera. Ledan döljer sig ofta bakom problem man hittar på för att ha något att säga i bikten.

Alltså: för att undvika att hamna i äktenskaplig depression, börja med dig själv, var fullständigt uppriktig och uppväck en sann önskan till förbättring! Om du hittar en präst som inte viftar bort dina försök till förkovran i dygderna som skrupler, eller 'småsaker', så stanna hos honom. Många präster har i vår tid en gedigen utbildning i djuppsykologi, i sämsta fall av freudianskt slag, och vill hjälpa sina konfidenter att bygga upp personligheten ur ruinerna av en traumatisk upplevelse i tidiga år. 'Orienteringen' mot Kristus är då viktigare än ångern över att stanna kvar i sina kardinalsynder. Men det du skall bikta är din böjelse för synd nu, och i verkligheten, som den faktiskt utspelar sig i just ditt liv, inte din psykiska livshistoria. Om du gör det på rätt sätt blir din bikt något annat än oro över dina sociala relationer och oro över att du inte gör tillräckligt.

Dejta Gud i bikten

Katoliker har det stora privilegiet att bikta sig för en präst som är vigd till denna barmhärtighetens tjänst genom sakramental nåd. Den stora möjligheten för personer som upplever olika svårigheter i äktenskapet är att möta Kristus i försoningens sakrament, alltså i bikten. Den helige Johannes-Maria Vianney (1786-1859) är ett föredöme för alla Kyrkans biktfäder. Han var själv en enkel och ödmjuk präst som vigde sitt prästerliga liv åt att tjäna de kristna som biktfäder. Han var medveten om vilken gåva Kristus gett sin Kyrka genom vigningen till präst. Han skrev en gång dessa minnesvärda ord:

”Gå till bikt hos den heliga Jungfrun eller hos en ängel! Ger de er avlösningen? Ger de er vår Herres kropp och dyrbara blod? Nej, den heliga Jungfrun kan inte göra så att hennes gudomlige Son stiger ner i hostian. Om ni så hade tvåhundra änglar, skulle de inte kunna ge er avlösningen. En präst, hur enkel han än är, kan det. Han kan säga: ”Gå i frid. Jag förlåter dig”.

Med det förtroende de gifta bör ha för sina präster, kan de få hjälp att undvika depressioner som smyger sig in i äktenskapet. Det äktenskapliga liv, som varit en steril öken, kan blomstra på nytt. De gifta kristna bör alltid stämma möte med Gud i sina äktenskap!

Bön till den Helige Ande

Gud, för vilken alla hjärtan är uppenbara,
alla önskningar kända
och inga hemligheter fördolda,
rena våra avsikter med din Helige Andes upplysning,
så att vi fullkomligt älskar dig
och värdigt förhärligar ditt heliga namn. Amen.

Ur Oremus

+

Den Heliga Familjens flykt till Egypten

<http://www.ourcatholicfaith.org/gallery/picholyfamily.html>